GeoRimolitt – fra avfall til produkt og til bruk på Fornebubanen

Siri Nesbakken, HAB DRAGADOS
Ida Nilsson, AF Decom

Fra avfall til produkt

- Pukkproduksjon fra forurensede gravemasser
- Pukkproduksjon fra farlig avfall
- Separering av avfall fra avfallsfyllinger
- Produksjon av betongtilslag fra betongavfall

Dette lager AF på sine vaskeanlegg

80 %

20 %

Filterkake - Egnede egenskaper til bruk

- Tettemateriale - Som erstatning for leire, bentonitt mm
- Som byggemateriale
- Som bindemiddel i betong?

FILTERKAKE

↓

GEORIMOLITT

Produktdatablad GeoRimolitt fra Nes Miljøpark

Første utgave: 2024-10-09, Versjon 4: 2025-03-13

Produktnavn	**GeoRimolitt**
Produktbeskrivelse	Nes Miljøpark tar imot og gjenvinner forurensede masser gjennom en våtseparasjonsprosess [1]. Det produseres pukkmaterialer og filterkake (GeoRimolitt) på anlegget. GeoRimolitten er et homogent og tett leirmateriale.
Bruksområde	Tetting, eksempelvis avslutning av deponier, tetting inntil konstruksjoner (tilsvarende bruksområde som leire eller bentonitt)
Lagring	I haug for å unngå uttørking og minimere avrenning
Avfallshåndtering	Leveres til inert eller ordinært deponi
HMS-tiltak	Bruk av normalt verneutstyr ved håndtering, vask av hud ved kontakt

Kjemiske egenskaper	
Innhold av miljøgifter	Lavforurenset – dokumentasjon på alle forurensede masser som behandles i prosessen, og jevnlig testing av filterkake
Utlekkingsegenskaper	Liten utlekking – jevnlig testing av filterkake [2]
Mekaniske egenskaper [1]	
Kornstørrelse	< 63 µm (se også kornfordelingsdiagram nedenfor)
Korndensitet	I lab: 2740 kg/m3, i felt (komprimert): 1957 kg/m3 (våt) og 1468 kg/m3 (tørr)

Fornebubanen

- Utvidelse av t-banen med 6 nye stopp
- Ambisiøse klima- og miljømål
  - nye klimaløsninger
  - minske utslippene fra anleggsplassene
  - gjenbruke masser
  - optimalisere logistikk

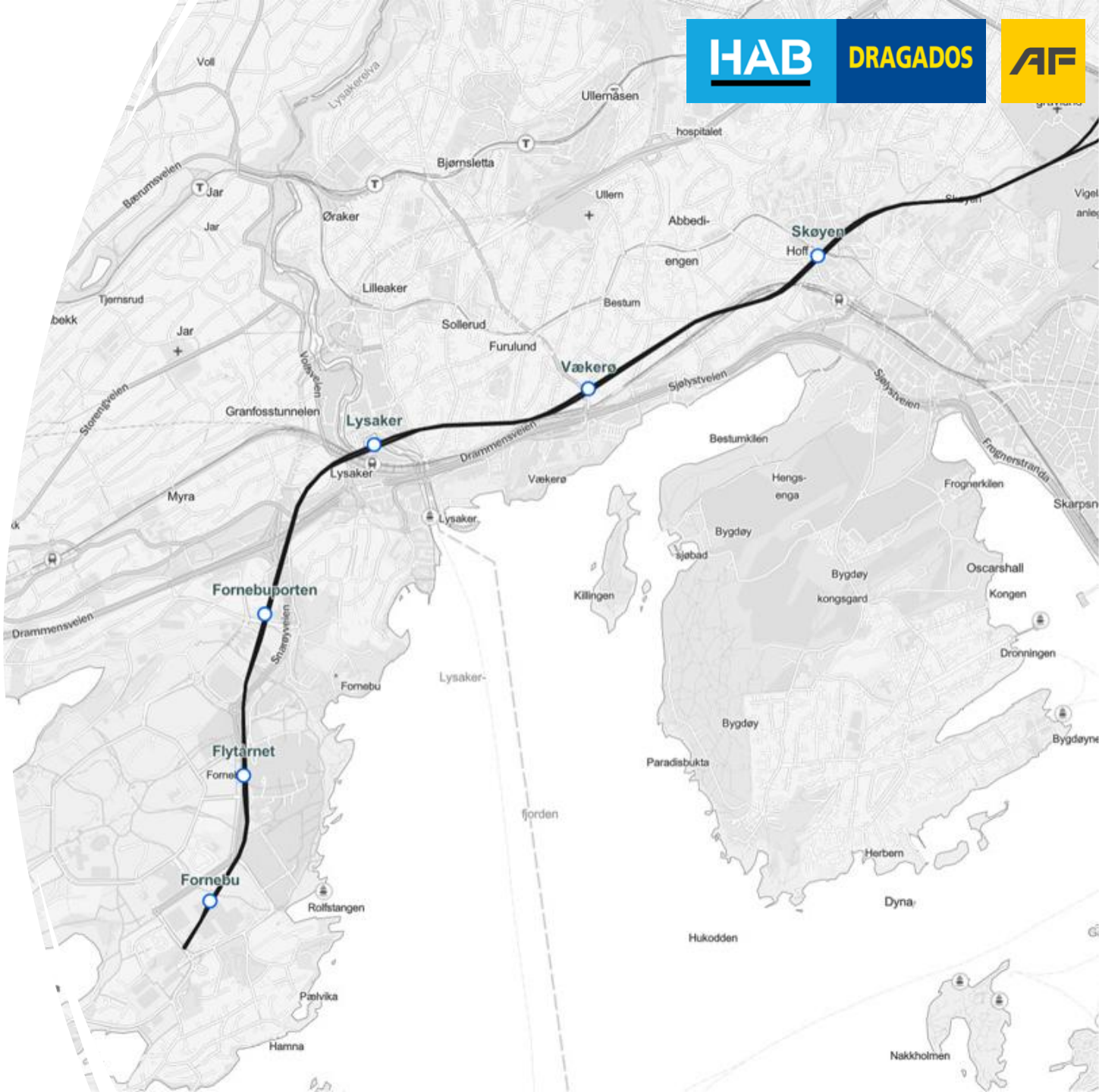

Fornebu stasjon og base

- HAB DRAGADOS entreprenør for råbygget
- Antatt 9000 passasjer per dag
- T-banens tredje base, sammen med Ryen og Avløs
- Henstillingsplasser for 28 vognsett
- Vedlikehold og reparasjon
- Administrasjon og pausefasiliteter for T-banen
- Totalt over 300 rom

Fornebu - behov for vanntetting mot fjell

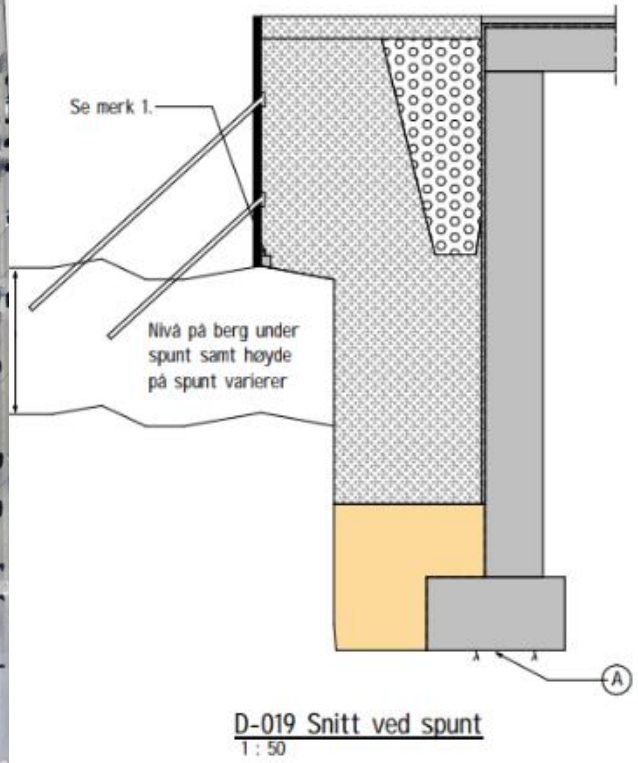

D-019 Snitt ved spunt
1 : 50

Valg av produkt

Krav til tekniske egenskaper (hydraulisk ledningsevne, vanninnhold, plastisitet)

Behov for tilførsel i > 2år, mellomlagring i prosjekt ikke ønskelig

Tilgjengelighet på masser av riktig kvalitet

- Overskuddsmasser?
- Leiruttak?
- Produserte masser?

GeoRimolitten tilfredsstiller kvalitetskravene

- Repeterbar og godt dokumentert kvalitet
- Produseres kontinuerlig og kan leveres etter behov
- Justerbart vanninnhold
- Sirkulært material
- Lavt forurensingsnivå og liten utlekking

Miljørisikoanalyse

Anleggsfase (HAB DRAGADOS)

- Lav risiko, totalt positiv miljøgevinst sammenlignet med leire
  - Lite behov for mellomlagring pga. kontinuerlig produksjon
  - Nyttiggjøre masser som ellers går til deponi
  - Svært lavt klimagassutslipp

Driftsfase (PGF)

- Tilgjengelige analyseresultater tilfredsstiller akseptkriteriene for arealbruk bolig (>1m), ikke behov for stedspesifikk risikovurdering.
- Noen parametere overskrider grenseverdier for inerte masser, men anses ikke som problematisk siden materialet har lav permeabilitet.
- Ingen avrenningsmulighet til resipient ved bruken.

Vurdering etter Forurensingsloven §27 - Avfallets opphør

Løsøregjenstander og stoffer som har blitt avfall, skal regnes for å ha opphørt å være avfall når de

1. har gjennomgått gjenvinning
2. skal brukes til bestemte formål
3. kan omsettes i et marked eller er gjenstand for etterspørsel
4. innfrir de tekniske kravene som følger av de aktuelle bruksområdene og eventuelle produktkrav og -standarder, og
5. ikke medfører nevneverdig høyere risiko for helseskade eller miljøforstyrrelse enn tilsvarende gjenstander og stoffer som ellers kunne blitt brukt.

Forurensningsmyndigheten kan bestemme ved enkeltvedtak om avfall har opphørt å være avfall etter første punktum.

Statsforvalterens foreløpige vurdering av søknad (etter ca. 5 mnd.)

«Statsforvalteren understreker at det i utgangspunktet er positivt at Fornebubanen og Nes miljøpark ser på muligheten for gjenvinning i prosjektet, da det er viktig å jobbe for bærekraftig masseforvaltning.»

MEN….

- Krever ytterligere dokumentasjon
- Behov for tillatelse etter forurensningsloven (§11)
- Ytterligere saksbehandling og høring

Hva betyr dette for oss?

- Toget går
- Myndighetene ser dette fortsatt som avfall – ikke produkt

Er Glava et avfall?

NEI!

Er GeoRimolitt et avfall? NEI!

Risiko ved bruk av andre produkter til vanntetting

- Kan forsterke brann; oksiderende
- Farlig ved svelging
- Irriterer huden
- Gir alvorlig øyeirritasjon
- Gir alvorlig øyeskade
- Kan utløse en allergisk hudreaksjon

- Innhent særskilte instrukser før bruk
- Kan forårsake irritasjon av luftveiene
- Unngå innånding av støv/ røykgass/tåke/damp/aerosoler
- Holdes vekk fra varme/gnister/åpen flam me/varme overflater – Røyking forbudt
- Farlig ved innånding

- Kan gi allergi, astmasymptomer eller pustevansker ved innånding
- Irriterer huden
- Mistenkes for å kunne forårsake kreft
- Kan forårsake organskader ved lang varig eller gjentatt eksponering

Bruk av GeoRimolitt i andre prosjekter

- Topptetting av Hauka deponi - gjennomført i 2022
- Topptetting av deponi til Innherrad Renovasjon – dialog
- Bunntetting på deponi til Meldal Miljøanlegg – dialog, pilot
- Tettelag i alunskiferdeponi på Langøya – levert GeoRimolitt
- Tettelag i alunskiferdeponi på Heggvin Alun – skal levere GeoRimolitt
- Tetting av «deponi» med syredannende berg i Trondheim – dialog
- Produksjon av murstein uten brenning – dialog med OBOS Livinglab

Takk for oss!

- Siri Nesbakken

  994 04 728, siri@hab.no
- Ida Nilsson

  48312099, ida.nilsson@afgruppen.no